

# Hvad kan jordbundsanalyser bruges til?

af Pernille Plantener

Der udbydes mange forskellige jordbundsanalyser af forskellige analyseinstitutter. Du kan enten selv udtage prøverne, evt. med udstyr, du låner hos os, eller bestille Gefion til at gøre det. Vi anbefaler at prøverne sendes til analyse gennem os, da vi har en god aftale med det troværdige, tyske laboratorium AgroLab. Sammen med resultaterne vil du modtage eventuelle anbefalinger herfra. Fra udtagning til svar på prøverne og anbefaling af tiltag skal du regne med 1 måned.

## Kend strukturen i din jord

Teksturanalyse inkl. humus fortæller hvad muldlaget i din jord består af og danner baggrund for bestemmelsen af dit JB-nr. Udover det mineralske indhold, oplyses du også om indholdet af organisk materiale, der er en indikator for jordens frugtbarhed. Teksturen kan variere inden for den samme ejendom, og derfor bør der udtages prøver i hvert delområde.

Teksturanalysen kombineret med humusindholdet er et vigtigt redskab, når du skal tilrettelægge jordbehandling, gødskning, afgrødevalg, brug af efterafgrøder og evt. vanding, samt ved vurdering af om dine høstudbytter er tilfredsstillende. Jordens

tekstur kan ikke ændres, men det kan dens humusindhold, og det har afgørende betydning for dens dyrkningsegenskaber. En sandjord kan således opnå noget af lerjordens evne til at fastholde næringsstoffer, og en lerjord kan opnå en del af sandjordens smidighed, begge dele ved øgning af humusindholdet. Et lavt humusindhold kan være indikator for at der skal tilføres ekstra og helst halmrig husdyrgødning og fokuseres mere på efterafgrøder.

## Indholdet forandrer sig med årene

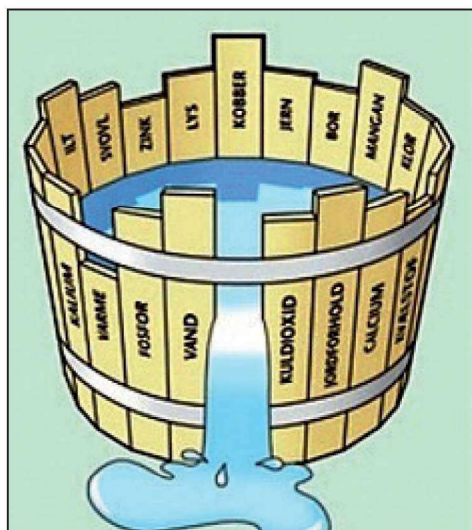
Standardpakken indeholder normalt analyser for reaktionstal (Rt), der betegner jordens surhedsgrad, Kalital (Kt), Fosforindhold (Pt) og magnesiumtal (Mgt). Reaktionstallet er vigtigt at kende, da surhedsgraden er afgørende for en række næringsstoffers tilgængelighed. Vi vil også anbefale dig at følge med i de øvrige næringsstoffers niveau, da de har stor indflydelse på udbytterne, og da økoreglerne åbner for at tilføre salte, der kan hæve lave tal. Analyser med 4-6 års mellemrum vil fortælle dig, om dit sædskifte dræner eller opbygger jordens puljer. Læs i øvrigt artiklen Næringsstofbalancen.

## Øjebliksbillede af kvælstof

N-min (mineralsk kvælstof) angiver den mængde nitrat- og ammoniumkvælstof, der findes i rodzonen, altså det planteudnyttelige kvælstof i jorden på prøvetagningstidspunktet. Dens anvendelse i økologisk jordbrug er begrænset, og vi anbefaler kun at du bruger den i forbindelse med højværdiafgrøder efter en god forfrugt, hvor du har mistanke om at en del af kvælstoffet er vasket ud i vinterens løb. I dette tilfælde vil en N-Min-prøve i marts give et fingerpeg om der skal tilføres ekstra kvælstof i form af husdyrgødning eller fx Biogrow. N-Min-prøven har en kortere svartid end analyserne ovenfor.

## Hvad er der i gyllen?

Gylleprøver skal også nævnes her, selvom de ikke passer ind under artiklens overskrift. Hvis du er modtager af husdyrgødning, kan du have stor glæde af at få bekræftet, om gyllen indeholder den aftalte mængde kvælstof. Gylleprøver analyseres på det danske OK-laboratorium.



**Figur 1.** Liebigs næringsstoffar. Det næringsstof, der er i underskud, bestemmer hvornår vandet (udbyttet) flyder ud af karret.